

KOHTUTÄITURITE JA PANKROTIHALDURITE KODA

Villu Kõve
Riigikohtu esimees
Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

Teie: 5.09.2025 nr 5-25-26/2
Meie: 1.10.2025 nr 3-9.2/62-1

ARVAMUSE AVALDAMINE põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-25-26

Harju Maakohus tunnistas 12.08.2025 otsusega tsiviilasjas nr 2-24-1214 põhiseadusega vastuolus olevaks ja jättis kohaldamata pankrotiseaduse § 100³ lg 4 p 1. Tallinna Ringkonnakohus leidis 28.03.2025 määruses, et säte ei kohaldu juhul, kui jõustunud kohtulahendist ei nähtu tarbijakrediidilepingu tühisuse aluste kontrolli. Riigikohus on 05.09.2025 määrusega nr 5-25-26/2 palunud Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojalt (edaspidi Koda) seisukohta küsimustes, mis puudutavad PankrS § 100³ lg 4 p 1 kooskõla Euroopa Liidu (edaspidi ka EL) õiguse ja põhiseadusega.

Koda peab asjakohaseks esmalt käsitleda kõnealust probleemkohta laiemalt ja seejärel vastata konkreetselt esitatud küsimustele.

I Kaasuse laiem analüüs

Tsiviilasjas nr 2-24-1214 on Harju Maakohus esitanud Riigikohtule küsimuse, kas pankrotimenetluses võlausaldajate nimekirja kinnitamisel on võimalik lugeda kaitsmiseta tunnustatuks kohtulahendid PankrS § 100³ lg 4 p 1 alusel ka juhul, kui tegemist on tarbijakrediidilepingutest tulenevate nõuetega, mille kohta tehtud lahenditest ei nähtu vastutustundliku laenamise põhimõtte ega lepingu tühisuse aluste kontrolli.

Tallinna Ringkonnakohus on asunud seisukohale, et PankrS § 100³ lg 4 p 1 ei saa kohalduda olukorras, kus varasemast kohtulahendist ei nähtu tarbijakrediidilepingu kehtivuse ja vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimise kontrolli, kuna sätte sõna-sõnaline kohaldamine välistaks tarbijate tõhusa kaitse ja võib seetõttu olla vastuolus nii põhiseaduse kui ka Euroopa Liidu õigusega.

Harju Maakohus märgib, et „vaidlusalusele õigussuhtele kohalduva seaduse sätte kohaldamata jätmist saab õigustada ainult vastuolu põhiseadusega. Ringkonnakohus ei selgitanud, kuidas konkreetselt on kõnealune säte vastuolus põhiseadusega, kuid lahendi selgitustest EL õiguse kohta järeldub, et vastuolu esineb 14.09.2003 vastu võetud Eesti

Registrikood: 74002523

Roosikrantsi 8b,
10119 Tallinn

tel 646 3773 info@kpkoda.ee

SEB pank
a/a EE651010220111133018

Vabariigi põhiseaduse täiendamise seaduse §-ga 2 ja põhiseaduse §-ga 3. Eesti õiguse norm, mis on vastuolus EL õigusega, on vastuolus ka põhiseadusega.

Kui nõustuda ringkonnakohtu arvamusega PankrS § 100³ lg 4 p-i 1 kohta, tuleks seadusandjal nimetatud sätet muuta. Probleem ei ole lahendatav kohtupraktika kujundamise kaudu. Eesti põhiseaduslikus korras loob õigust seadusandja, mitte kohus.“

Seega on oluline mõista Euroopa Liidu õiguse olemust, kas ja millisel moel võib Euroopa Liidu õigus tingida PankrS § 100³ lg 4 p 1 rakendamise erisusi ning kas siit võib järeldada sätte põhiseadusega vastuolus olemist?

Eesti on üle võtnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid. Senine kohtupraktika tugineb suuresti nimetatud direktiivi artiklitele 8 ja 23. Direktiiv paneb rakendamise kohustuse liikmesriikidele ning ta ei ole otsekohaldatav. Koda nõustub Harju Maakohtu seisukohaga, et probleem ei ole lahendatav mitte kohtupraktika kujundamise, vaid õigusloome kaudu. Eesti põhiseaduslikus korras loob õigust seadusandja, mitte kohus.

Koda on käesolevat seisukohta ettevalmistades põhjalikult analüüsinud Euroopa Kohtu lahendeid C-679/18, C-302/19 ja C-178/23. Neist nähtub kohtu seisukoht, et tarbijakrediidilepingute direktiivi tuleb tõlgendada nii, et need kohustavad liikmesriigi kohut analüüsima omal algatusel, kas on rikutud krediidiandja lepingueelset kohustust hinnata tarbija krediidivõimelisust, mis on ette nähtud selle direktiivi artiklis 8, ja toimida vastavalt riigisisese õiguses selle kohustuse rikkumise puhuks ettenähtule, tingimusel, et sanktsioonid vastavad artikli 23 nõuetele. Lisaks tugineb kohus ka direktiivile 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes ja on asunud seisukohale, et see ei pane riigisisesele kohtule kohustust kontrollida, ega kaupleja ja tarbija vahel sõlmitud lepingu tingimused pole ebaõiglased, kui neid tingimusi on juba kontrollinud teine riigisisene kohus, kelle lahend on omandanud seadusjõu.

Küsimus on ilmselt selles, et PankrS § 100³ lg 4 p 1 alusel loetakse ilma reservatsioonideta kaitsmiseta tunnustatuks kõik nõuded, mis on rahuldatud jõustunud kohtulahendiga. Selline erandeid välistav norm on vastuolus Euroopa Kohtu seisukohtadega.

PankrS § 2 sätestab pankrotimenetluse eesmärkidena peamiselt võlausaldajate nõuete rahuldamise võlgniku vara arvel ja füüsilisest isikust võlgnikule antakse pankrotimenetluse kaudu võimalus vabaneda oma kohustustest. Sellest järelduvalt riivab pankrotimenetlus võlgniku omandipõhiõigust. Samas peab silmas pidama, et pankrotimenetlus algatatakse isiku üle, kes on püsivalt maksejõuetu, ehk ei suuda täita võlausaldaja sissenõutavaks muutunud nõuet ja riivab sellega võlausaldaja omandipõhiõigust. Seepärast on oluline kaalutleda, kas ja kuivõrd on igas konkreetses menetluses või ka üldiselt kõikides menetlustes sobiv, vajalik ja mõõdukas tarbijakrediidi nõuete uuesti läbivaatamine.

Tuleb arvestada ka Euroopa Kohtu praktikat tõhusa õiguskaitse tagamise kohta. Kohtu 25. novembri 2020. aasta lahendis C-302/19 rõhutati, et liikmesriigid peavad tagama tarbijatele sellised õiguskaitsevahendid, mis on tõhusad ega muuda EL õigusest tulenevate õiguste

kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks. Kui tarbijal või võlgnikul jääb ainsaks võimaluseks esitada eraldi hagi kaitsmiseta tunnustatud nõude vaidlustamiseks, ei saa seda pidada tõhusaks meetmeks, arvestades hagi esitamisega kaasnevaid kulusid, ajakulu ja menetluslikke riske. Seetõttu peab nõuete vaidlustamiseks olema ette nähtud lihtsam ja kättesaadavam menetlus, mis tagab EL õiguse kohaste õiguste tegeliku ja praktilise kaitse. Eesti õiguskorras näeb PankrS § 106 lg 2 võlgnikule, võlausaldajale või haldurile ette võimaluse esitada avaldus kaitsmiseta tunnustatud nõude kontrollimiseks hagita menetluses. Muid meetmeid, millele lahendis C-302/19 rõhutakse, ei ole Eesti õiguskorras ette nähtud. Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei saa Eesti tarbija õiguskaitsevahendeid pidada tõhusaks.

Pankrotimenetlusele järgneb võlgniku kohustustest vabastamise menetlus, mille tulemusena vabastatakse võlgnik üldjuhul suuremast osast kohustustest. Sellest võib järeldada, et ulatuslik ja kõiki nõudeid hõlmav sisuline kontroll pankrotimenetluses – eelkõige juhul, kui tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõuded tuginevad juba jõustunud kohtulahenditele (maksekäsud ja tagaseljaotsused) – ei oma menetluse üldises tulemis märkimisväärset praktilist mõju. Siin on aga risk, et kohus ei pruugi võlgnikku kohustustest vabastada, mille tulemusel jäävad kohtulikult kontrollimata nõuded täitmisele kuuluvaks. Kohustustest vabastamise järgselt nende nõuete kohtulikuks kontrolliks aga Eesti õiguses võimalus puudub.

Oluline on ka, et pankrotimenetluses ei vii kohus nõuete sisulist kontrolli läbi omal algatusel. Pankrotihalduril ei ole iseseisvat pädevust kaitsmiseta tunnustamisele kuuluvaid nõudeid sisuliselt kontrollida, kui kohus ei ole teda selleks kohustanud. Seega on praeguses õiguskorras Euroopa Kohtu praktikast arvesse võttes lahendamata olukord, kuidas tarbijakrediidi nõudeid kohtulikult läbi vaadata pankrotimenetluses, kui nende osas on tehtud maksekäsu kiirmenetluses määrus või tagaseljaotsus. Rääkimata sellest, et nõuete läbivaatamine peab olema kiire ja tõhus (vt Euroopa Kohtu otsus 25.11.2020, C-302/19).

Euroopa Kohus on oma praktikas rõhutanud, et pelgalt järelevalveasutuste sanktsioonidest ei piisa tarbijate kaitseks ülemäärase võlakoormuse ja pankrotiriski eest. OPR-Finance'i asjas (otsus 5.03.2020, C-679/18) märkis Euroopa Kohus, et tarbijakaitse tõhususe tagamiseks on kohtul kohustus omal algatusel kontrollida liidu tarbijaõiguse sätete järgimist. Sama kinnitati ka Radlinger'i lahendis (21.04.2016, C-377/14, p 62), milles kohus rõhutas, et liikmesriigi kohus peab ise kontrollima võimalikke rikkumisi tagamaks tarbija õiguste tegeliku kaitse.

Koda peab vajalikuks juhtida ka tähelepanu, et tarbija õiguste kaitse ei saa piirduda vaid nõuete kohtuliku kontrolliga, vaid tuleb leida tõhusad mehhanismid selliste tarbijakrediidi nõuete kontrolliks, mis ei ole kohtumenetlusesse antudki. Peame silmas lepingute kohaselt täidetavaid nõudeid, millised on sõlmitud analoogilistel tingimustel, mida on kohtumenetlustes tuvastatud tarbija õiguste rikkumisena. Sellest johtuvalt võib kõnealuse õigusliku probleemi lahendamine osutuda Eesti õiguskorda palju laiemalt muutmist vajavaks kui pelgalt PankrS § 100³ lg 4 p 1 põhiseaduspärasuse hindamine.

Juhul, kui Riigikohus tunnistab PankrS § 100³ lg 4 p 1 põhiseadusega vastuolus olevaks, oleks asjakohane kaaluda otsuse jõustumise edasilükkamist analoogiliselt näiteks

Riigikohtu 25.01.2025 otsusele nr 2-15-17249. Koja hinnangul oleks vajalik anda Riigikogule võimalus lahendada õiguslik probleem parlamentaarses korras ilma, et tekiks vahepeal õiguslik ebaselgus.

II Vastused Riigikohtu esitatud küsimustele

1. Kas käesolevas asjas on alust jätta PankrS § 100³ lg 4 p 1 täielikult või osaliselt kohaldamata vastuolu tõttu EL-i õigusega?

Koja hinnangul võib norm olla vastuolus Euroopa Liidu õigusega ulatuses, milles see kohustab lugema kaitsmiseta tunnustatuks tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõuded, mille kohta on tehtud jõustunud kohtulahend, kuid mille tegemisele pole eelnenud nõuete sisulist kontrolli (nt maksekäsu kiirmenetluses, tagaseljaotsus või kohtu poolt kinnitatud kompromiss). Tarbijakrediidilepingute puhul on Euroopa Kohtu praktika kohaselt kohtul kohustus omal algatusel kontrollida, kas krediidiandja on täitnud vastutustundliku laenamise põhimõtet. Kui sätet kohaldada ilma eranditeta, tekib vastuolu EL tarbijakaitse direktiivide ja kohtupraktikaga.

Koda leiab, et üldjuhul ei ole alust normi kohaldamata jätmiseks – see tugineb *res judicata* põhimõttele, mida tunnustavad nii Eesti kui ka EL õigus. Erandlikult võib olla põhjendatud normi kohaldamata jätmine, kui jõustunud kohtulahendi tegemisele eelnenud kohtumenetluses ei tagatud tarbijale tõhusat kaitset (puudus ebaõiglaste tingimuste kontroll, otsus on tehtud põhjendusteta, puudulik info edasikaebe kohta).

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis milliste Euroopa Liidu õiguse normidega on PankrS § 100³ lg 4 p 1 vastuolus? Kas asjaomased Euroopa Liidu õiguse sätted ja/või nende kohta käiv Euroopa Kohtu senine praktika on piisavalt selge, et võimaldada teha üheseid järeldusi käesolevas kohtuasjas (st kas tegemist on acte clair või acte éclairé olukorraga)?

Koja hinnangul võib PankrS § 100³ lg 4 p 1 olla Euroopa Liidu õigusega vastuolus ulatuses, milles see ei taga tarbijale EL õigusest tulenevate õiguste kaitset olukordades, kus nõuete kohta tehtud jõustunud kohtulahendile (nt maksekäsk või tagaseljaotsus) pole eelnenud asja sisulist läbivaatamist.

Asjakohased Euroopa Liidu õiguse normid on:

1. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47, mis tagab õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele;
2. direktiiv 93/13/EMÜ artiklid 6 lõige 1 ja 7 lõige 1, mis sätestavad tarbija kaitse ebaõiglaste lepingutingimuste eest ning kohtute kohustuse tagada nende sätete tõhus kohaldamine;
3. direktiiv 2008/48/EÜ artikkel 8, mis seab krediidiandjale kohustuse hinnata tarbija krediidivõimelisust tuginedes piisavale teabele.

Samuti tuleb tähelepanu pöörata EL õiguse tõhususe põhimõttele, mille kohaselt ei tohi riigisisene menetlusnorm muuta EL õigusest tulenevate õiguste kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks.

Euroopa Kohtu praktika on kõnealuses küsimuses piisavalt selge. Kohtuotsustes C-176/17, C-600/19, C-679/18 ning hiljutises otsuses C-178/23 on järjekindlalt rõhutatud, et kohtutel on kohustus omal algatusel kontrollida tarbijalepingute tingimuste õiguspärasust ja vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimist ka juhul, kui tarbija ise menetluses passiivseks jääb. Seetõttu võib asuda seisukohale, et tegemist on pigem *acte éclairé* olukorraga, kus Euroopa Kohtu olemasolev praktika on piisavalt üheselt mõistetav, et võimaldab Riigikohtul teha järeldused ilma uut eelotsust taotlemata.

3. Kui PankrS § 100³ lg 4 p 1 on vastuolus Euroopa Liidu õigusega, siis kas PankrS § 100³ lg 4 p 1 eraldiseisvalt või koosmõjus mingite muude Eesti õiguse sätetega on asjassepuutuv PSJKS § 14 lg 2 tähenduses?

Asjassepuutuvaks saab lugeda vaid sellise normi, mille kohaldamisest sõltub kohtuasja lahendus. Käesoleval juhul on PankrS § 100³ lg 4 p 1 otseselt aluseks võlausaldajate nõuete tunnustamisele pankrotimenetluses ning mõjutab seega vahetult vaidluse lahendust.

Samas tuleb arvestada, et kui probleem tuleneb üksnes varasema menetluse puudustest (nt et maksekäsu või tagaseljaotsuse tegemisel ei toimunud tarbijakrediidilepingu sisulist kontrolli), ei pruugi norm ise olla põhiseaduslikkuse järelevalve objektiks ega olla ka põhiseadusega vastuolus. Sellisel juhul tuleb kohtul konkreetse vaidluse lahendamisel jätta säte (käesoleval juhul PankrS § 100³ lg 4 p 1) kohaldamata vastuolu tõttu Euroopa Liidu õigusega ning rakendada EL õigust vahetult.

Oluline on ka, et pankrotimenetluses ei vii kohus nõuete sisulist kontrolli läbi omal algatusel (PankrS § 100³ tervikuna taolist õigust ei anna nõuete sisuliseks kontrollimiseks) ning kaitsmiseta tunnustamisele kuuluvatele nõuetele vastuväidete esitamist ei ole üldse ette nähtud. Selleks, et kohus viiks läbi kaitsmisele kuuluva nõude sisulise kontrolli pankrotimenetluses tuleb halduril, võlausaldajal ja/või võlgnikul esitada vastuväide (PankrS § 100¹ lg-d 3 ja 4, § 104 alusel; Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei saa see olla ainsaks nõude avamise aluseks). Haldur on kohustatud kontrollima esitatud nõuete põhjendatust ja nõuet tagavate pandiõiguste olemasolu. Kui selleks on alust, on haldur kohustatud esitama nõudele või pandiõigusele kirjaliku põhistatud vastuväite. Kui nõue esitatakse jõustunud kohtulahendi alusel, loetakse nõue kaitsmiseta tunnustatuks ehk pankrotihalduril ei ole alust vastuväidet esitada. Samuti ei ole võlausaldaja kohustatud esitama nõude kohta muid tõendeid kui jõustunud kohtulahendi. Pärast Euroopa Kohtu praktika ülevõtmist Eesti kohtutes on mõned kohtunikud tarbijakrediidi nõuete puhul Euroopa Kohtu lahenditele tuginedes kohustanud haldurit koguma täiendavaid tõendeid, mis on võlausaldaja nõude aluseks ja võimaldaksid kontrollida tarbijakrediidi sätete täitmist. Tarbijakrediidi sätete täitmise kontrollikohustus on lähtuvalt Euroopa Kohtu lahenditest kohtul (mitte pankrotihalduril), sestap peaks kohus tarbijakrediidi sätete kohaldamist ja täitmist kontrollima iseseisvalt, kuid ka see on pankrotiseaduse § 100³ lg 1 viimase lause alusel välistatud (*kohus omal algatusel tõendeid ei kogu*).

4. Milliseid põhiseadusega kaitstud põhiõigusi või vabadusi PankrS § 100³ lg 4 p 1 riivab?

PankrS § 100³ lg 4 p 1 võib riivata järgnevaid põhiseadusega tagatud põhiõigusi ja vabadusi:

- **PS § 13 lg 1 ja § 14** kohustab riiki tagama õigusselguse ja õiguskindluse. Kui norm välistab igasugused erandid ja lubab automaatselt tunnustada ka neid lahendeid, mille puhul sisuline kontroll on puudunud, võib see põhjustada olukorra, kus isikud ei saa ette näha oma õiguste tegelikku kaitset ega olla kindlad õigussüsteemi järjepidevuses.
- **PS § 15 lg 1** kohaselt on igaühel õigus pöörduda oma õiguste ja vabaduste rikkumise korral kohtusse. Kui nõue loetakse pankrotimenetluses automaatselt kaitsmiseta tunnustatuks, väheneb võlgniku tegelik võimalus vaidlustada tema vastu esitatud nõudeid sisuliselt, mis võib piirata õigust kohtulikule kaitsele.
- **PS § 32** tagab omandipõhiõiguse. Automaatne kaitsmiseta tunnustamine võib viia olukorrani, kus võlgnik jääb ilma oma varast või rahalistest vahenditest ilma sisulise kohtuliku kontrollita. Riigikohtu praktika kohaselt kuulub omandipõhiõiguse kaitsealasse ka raha (RKPJKo 29.01.2014, 3-4-1-52-13, p 43). Võlausaldajal on õigustatud ootus, et jõustunud kohtulahend on lõplik ja kehtiv ning seda ei vaadata uuesti sisuliselt kohtulikult läbi. Kui pärast lahendi jõustumist avaneks alati võimalus selle sisuliseks ümberhindamiseks, muutuks võlausaldaja omandipõhiõigus illusoorseks, sest ta ei saaks kindel olla, et kohtuotsusega tuvastatud nõue ka tegelikult kehtib ja on täidetav.

Kokkuvõttes võib PankrS § 100³ lg 4 p 1 riivata nii menetluslikke kui ka varalisi põhiõigusi, eelkõige õigust kohtulikule kaitsele, edasikaebeõigust, võrdset kohtlemist, omandipõhiõigust ning õigusselguse ja õiguskindluse põhimõtet.

5. Kas ja kui jah, siis kuidas on PankrS § 100³ lg 4 p 1 vastuolus põhiseadusega?

Abstraktselt ei ole säte põhiseadusega vastuolus, kuna see väljendab kohtulahendite seadusjõudu. Põhiseadusevastasus võib tekkida üksnes neis olukordades, kus tarbija õiguste tegelik ja tõhus kaitse on jäänud tagamata ehk tekkinud on olukord, kus võlausaldajate tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõuded on varasemas kohtumenetluses jäänud sisuliselt hindamata. Kuigi neid olukordi on praktikas väga palju, ei saa Koja hinnangul üldiselt eeldada, et alama astme kohtud vastutustundliku laenamise põhimõtete järgimist ei kontrolli.

Koja hinnangul ei saa seetõttu PankrS § 100³ lg 4 p 1 pidada põhiseadusega vastuolus olevaks. Sätte eesmärk on tagada menetlusökoonoomia ja õiguskindlus, välistades olukorra, kus jõustunud kohtulahenditega kinnitatud nõuete üle avataks pankrotimenetluses uus vaidlus. Tegemist on legitiimse ja sobiva meetmega, mis teenib võlausaldajate õiguspärase ootust, et nende nõuete õigusjõud säilib ka pankrotimenetluses.

Koda mõonab, et säte võib tekitada küsimusi olukordades, kus tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõuded on tunnustatud maksekäsu või tagaseljaotsuse alusel ilma sisulise kontrollita. Siiski on selliste riskide maandamiseks võimalik juhinduda Euroopa Kohtu praktikast. See loob reaalse võimaluse avada ja sisuliselt kontrollida tarbijakrediidi nõudeid, ka neid, mille aluseks on maksekäsud või tagaseljaotsused, ilma et kõiki nõudeid peaks üldises korras automaatselt uuesti läbi vaatama.

Selline lahendus on põhiseaduspärane kompromiss. Ühelt poolt on tagatud isiku õigus saada sisulist kohtulikku kaitset (PS § 15 lg 1) ning riigi kohustus tagada õigusselgus ja õiguskindlus (PS § 13 lg 1 ja § 14). Teisalt ei muutu menetlus ülemäära koormavaks ega kahjusta võlausaldajate õiguspärast ootust (PS § 32).

Seetõttu leiab Koda, et PankrS § 100³ lg 4 p 1 on põhiseadusega kooskõlas. Samas võiks seadusandja kaaluda täiendavat regulatsiooni, mis täpsustaks pankrotiseaduse alusel kohtule (vajadusel ka täiendavalt pankrotihalduritele) tarbijakrediidilepingutest tulenevate nõuete iseseisva läbivaatamise õigust, et tagada veelgi selgem ja tõhusam põhiõiguste kaitse.

Koda peab seadusandja sekkumist siinkohal vajalikuks, kuna eespool selgitatult on käesoleval ajal ainsaks normiks, mis lubab tunnustatud nõude osas uuesti vaidlusi avada PankrS § 106 lg 2. Viidatud normi rakendamisel on ajalooliselt ennekõike silmas peetud olukordi, kui nõude esitamine põhineb võltsitud andmetel. Hilisemalt on seadusandja normi küll täiendanud selliselt, et vaidluse tunnustatud nõude üle võib uuesti avada ka nõude aluseks olevate (eelduslikult ka muude) andmete ebaõigsuse korral. Normi kohaldamise juures on siiski kaks olulist puudust: esiteks, teave andmete ebaõigsusest peab esmalt teatavaks saama ning teiseks, vaidlusi saab avada ainult teise võlausaldaja, võlgniku või halduri avalduse alusel. Märgitult ei ole võlausaldaja kohustatud sellises olukorras, kus tal on kohtulahend (nt maksekäsk või tagaseljaotsus), esitama pankrotihaldurile täiendavaid dokumente oma nõude tõendamiseks, mis võimaldaksid vastutustundliku laenamise põhimõtte järgimist kontrollida ja millest võiksid ilmneda PankrS § 106 lg-s 2 nimetatud ebaõiged andmed nõude kohta. Andmete puudumisel ei saa haldur efektiivselt kasutada oma PankrS §100¹ lg-st 4 tulenevat õigust nõuet vaidlustada, kuivõrd halduri vastuväide peab olema kirjalik ja põhistatud. Isegi juhul, kui teabe nõude rajanemisest ebaõigetele andmetele esitab pankrotihaldurile võlgnik ja haldur esitab PankrS § 106 lg 2 nimetatud avalduse kohtule, ei võimalda PankrS § 100³ lg 1 nõuete tunnustamise menetluses täiendavaid tõendeid koguda. Valdavalt ei suuda võlgnikud ise pankrotihaldurile ja kohtule tõendeid esitada (nt ei ole tõendeid säilinud).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maarja Roht

Esimees

Piret Altosaar, piret.altosaar@kpkoda.ee, 646 3773
Jaan Lõõnik, jaan.loonik@kpkoda.ee, 646 4619